

zimowym				
Cele kształcenia: (max. 6 pozycji) C1. Omówienie zasad zdrowego odżywiania w profilaktyce chorób układu sercowo-naczyniowego i nowotworów. C2. Zwrócenie uwagi na rozpoznawanie niedożywienia ilościowego i jakościowego oraz otyłości, znaczenie tych zaburzeń dla stanu zdrowia, ich profilaktykę i leczenie. C3. Przedstawienie konsekwencji zdrowotnych najważniejszych zaburzeń gospodarki lipidowej i węglowodanowej. C4. Zwrócenie uwagi na odrębności potrzeb żywieniowych w wieku podeszłym i ich konsekwencje kliniczne. C5. Zapoznanie studenta z zasadami racjonalnego żywienia w wybranych chorobach przewlekłych i stanach fizjologicznych.				
Macierz efektów kształcenia dla modułu/przedmiotu w odniesieniu do metod weryfikacji zamierzonych efektów kształcenia oraz formy realizacji zajęć:				
Numer efektu kształcenia przedmiotowego	Numer efektu kształcenia kierunkowego	Student, który zaliczy moduł/przedmiot wie/umie/potrafi	Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (formujące i podsumowujące)	Forma zajęć dydaktycznych ** wpisz symbol
W 01	E.W1	Zna żywieniowe uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób.	Zaliczenie ustne	W, SE
W 02	E.W7	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych, oraz ich powikłań.	Zaliczenie ustne	SE, CK
W 03	E.W9	Rozumie przyczyny i zna podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania dietetycznego w podstawowych zespołach geriatrycznych.	Zaliczenie ustne	SE
W 04	E.W23	Zna uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych nowotworów człowieka.	Zaliczenie ustne	W, SE
W 05	E.W25	Zna możliwości współczesnej terapii nowotworów z uwzględnieniem roli właściwego żywienia.	Zaliczenie ustne	SE
W 06	E.W36	Zna i rozumie przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych problemach dietetycznych w praktyce lekarza rodzinnego.	Zaliczenie ustne	SE
U 01	E.U1	Przeprowadza wywiad lekarski z pacjentem dorosłym dotyczący zachowań dietetycznych.	Zaliczenie ustne	CK
U 02	E.U3	Przeprowadza ukierunkowane na	Zaliczenie ustne	CK

		stan odżywienia badanie fizykalne pacjenta dorosłego.		
U 03	E.U16	Planuje postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne w zakresie dietetyki.	Zaliczenie ustne	CK
U 04	E.U20	Kwalifikuje pacjenta niedożywionego do leczenia domowego i szpitalnego.	Zaliczenie ustne	SE
U 05	E.U25	Potrafi zastosować leczenie żywieniowe.	Zaliczenie ustne	W, SE
U 06	E.U32	Potrafi planować konsultacje specjalistyczne pod kątem zaleceń żywieniowych.	Zaliczenie ustne	SE

** WY - wykład; SE - seminarium; CA - ćwiczenia audytoryjne; CN - ćwiczenia kierunkowe (niekliniczne); CK - ćwiczenia kliniczne; CL - ćwiczenia laboratoryjne; CM - ćwiczenia specjalistyczne (mgr); CS - ćwiczenia w warunkach symulowanych; LE - lektoraty; zajęcia praktyczne przy pacjencie - PP; WF - zajęcia wychowania fizycznego (obowiązkowe); PZ - praktyki zawodowe; SK - samokształcenie, EL - E-learning.

Proszę ocenić w skali 1-5 jak powyższe efekty lokują państwa zajęcia w działach: przekaz wiedzy, umiejętności czy kształtowanie postaw:

Wiedza: +++/++++

Umiejętności: +++/++++

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS):

Forma nakładu pracy studenta

(udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie itp.)

Obciążenie studenta (h)

1. Godziny kontaktowe:

12

2. Czas pracy własnej studenta (samokształcenie):

3,8

Sumaryczne obciążenie pracy studenta

15,8

Punkty ECTS za moduł/przedmiotu

1

Uwagi

Treść zajęć: (proszę wpisać hasłowo tematykę poszczególnych zajęć z podziałem na formę zajęć dydaktycznych, pamiętając, aby przekładała się ona na zamierzone efekty kształcenia)

Wykłady

1. Podstawowe pojęcia związane z żywieniem: podaż energii, rozkład składników pokarmowych, modyfikacje wynikające ze stanów fizjologicznych i patologicznych. Zasady żywienia drogą pokarmową.
2. Zasady zdrowego odżywiania wg Światowej Organizacji Zdrowia jako profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych i nowotworowych.

Seminaria

1. Znaczenie wielonienasyconych kwasów tłuszczowych (omega 3 i 6) w żywieniu człowieka. Wpływ żywienia na procesy odpornościowe organizmu. Antyoksydanty – żywość ich naturalne źródło.
(S 1h - Katedra Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego)
2. Wpływ otyłości na funkcje metaboliczne organizmu w zdrowiu i chorobie. Choroby związane z otyłością. Racjonalna normalizacja masy ciała.
(S 1h - Katedra Chorób Wewnętrznych, Zawodowych i Nadciśnienia Tętniczego)
3. Profilaktyka schorzeń sercowo naczyniowych- leczenie dietetyczne
(S 1h - Katedra Kardiologii)
4. Wpływ żywienia na gospodarkę wodno-elektrolitową i kwasowo-zasadową.
(S1 h - Katedra Kardiologii)
5. Niedożywienie ilościowe i jakościowe. Wpływ niedożywienia na przebieg i leczenie chorób ostrych i przewlekłych. Ogólne zasady leczenia niedożywienia.
(S 1h – II Katedra Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej)
6. Żywność w profilaktyce i leczeniu chorób nowotworowych. Znaczenie żywienia w wieku podeszłym (w

zdrowiu i chorobie.
(S 1h – II Katedra Chirurgii Ogólnej i Chirurgii Onkologicznej)

Ćwiczenia (4h Katedry Gastroenterologii i Hepatologii)

1. Choroby związane z niedożywieniem: nieswoiste zapalenia jelit, przewlekłe zapalenie trzustki, niewydolność wątroby, choroby nerek, przewlekłe choroby kardiologiczne, choroby neurologiczne.
2. Zaburzenie gospodarki lipidowej: leczenie żywieniowe, konsekwencje zdrowotne. Zespół metaboliczny.
3. Zaburzenie gospodarki węglowodanowej: leczenie żywieniowe, konsekwencje zdrowotne. Węglowodany proste i złożone.
4. Żywnienie i profilaktyka żywieniowa w wybranych chorobach przewlekłych. Znaczenie żywienia w wybranych stanach fizjologicznych: ciąża, karmienie piersią, menopauza i okres pomenopauzalny.

Inne

- 1.-----
- 2.-----

Literatura podstawowa:

1. Advancing Dietetics and Clinical Nutrition A. Payne, H. Barker, Churchill Livingstone 2010, 1st edition
2. Clinical Dietitians Essential Pocket Guide M. Width, T. Reinhard, Lippincott Williams & Wilkins 2009, 1st Edition
3. Nutrition Essentials and Diet Therapy, N Peckenpaugh Saunders Elsevier, 11th Edition

Literatura uzupełniająca i inne pomoce: (nie więcej niż 3 pozycje)

1. Human Nutrition: Science for Healthy Living, TJ Stephenson, WJ Schiff McGraw-Hill Higher Education, 2015
2. Basics in clinical nutrition, *Editor-in-Chief*: L Sobotka, Galen 2011
3. 60 ordonnances alimentaires, L Chevallier , Elsevier Masson 2nd Edition

Wymagania dotyczące pomocy dydaktycznych: (np. laboratorium, rzutnik multimedialny, inne...) komputer, rzutnik multimedialny

Warunki wstępne: (minimalne warunki, jakie powinien student spełnić przed przystąpieniem do modułu/przedmiotu)

1. Wiedza z zakresu anatomia i fizjologii człowieka.
2. Wiedza z zakresu patofizjologia klinicznej.
3. Znajomość pojęć z zakresu gastroenterologii, kardiologii i interny.
4. Umiejętność zbadania i zebrania wywiadu z pacjentem.

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: (określić formę, kryteria i warunki zaliczenia zajęć wchodzących w zakres modułu/przedmiotu, zasady dopuszczenia do egzaminu końcowego teoretycznego i/lub praktycznego, jego formę oraz wymagania jakie student powinien spełnić by go zdać, a także kryteria na poszczególne oceny). Każda nieobecność musi być odrobiona, łącznie z dniami rektorskimi i godzinami dziekańskimi.

Zaliczenie w formie ustnej.

Ocena:	Kryteria oceny zaliczenia przedmiotu
Bardzo dobra (5,0)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest dobrze przygotowany, bardzo

	dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Ponad dobra (4,5)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Dobra (4,0)	student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, dobrze potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe.
Dość dobra (3,5)	student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe, często jest poprawiany.
Dostateczna (3,0)	student uczestniczy w zajęciach, dostatecznie potrafi ocenić sposób żywienia, stan odżywienia i ustalić zapotrzebowanie na podstawowe składniki odżywcze oraz zaplanować i wdrożyć odpowiednie postępowanie żywieniowe, jednak często popełnia błędy.

Nawa jednostki prowadzącej przedmiot:	Zakład Dietetyki Katedry i Kliniki Gastroenterologii i Hepatologii
Adres jednostki	Borowska 213, 50-556 Wrocław
telefon	71 733 21 20, 71 733 21 31
E-mail	gastro@gastro.umed.wroc.pl

Osoba odpowiedzialna za przedmiot:	Prof. dr hab. Elżbieta Poniewierka
telefon	71 733 21 20
E-mail	gastro@gastro.umed.wroc.pl

<i>Wykaz osób prowadzących poszczególne zajęcia:</i>	<i>stopień/tytuł naukowy lub zawodowy</i>	<i>dziedzina naukowa</i>	<i>Wykonywany zawód</i>	<i>Forma prowadzenia zajęć</i>
Elżbieta Poniewierka	Prof. dr hab.	Choroby wewnętrzne, gastroenterologia	lekarz	wykłady
Adam Skalski	dr n. med.	chirurgia	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Rafał Poręba	dr hab. n. med.	Choroby wewnętrzne, kardiologia, diabetologia	lekarz	seminaria
Dorota Waśko-Czopnik	dr hab. n. med.	Choroby wewnętrzne, gastroenterologia	lekarz	Ćwiczenia kliniczne

Agata Mulak	dr hab. n. med.	Choroby wewnętrzne, gastroenterologia	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Katarzyna Neubauer	dr n. med.	Choroby wewnętrzne, gastroenterologia	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Radosław Kempieński	dr n. med.	Choroby wewnętrzne, gastroenterologia	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Małgorzata Reszczyńska	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Robert Dudkowiak	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Ewa Waszczuk	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Wojciech Pisarek	lek. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Monika Kukulska	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Anna Zubkiewicz-	dr n. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Izabela Smoła	lek. med.	Choroby wewnętrzne	lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Adam Smereka	Dr n. med		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Joanna Sarbinowska	lek. med.		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Karol Kowalski	lek. med.		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Martek Frączkowski	lek. med.		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Iga Gromny	lek. med.		lekarz	Ćwiczenia kliniczne

Paweł Kuźnicki	lek. med.		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Magdalena Panek-Jeziorna	Dr n. med		lekarz	Ćwiczenia kliniczne
Paweł Szewczyk	mgr		dietetyk	Ćwiczenia kliniczne
Wiktor Kuliczkowski	Dr hab. n. med	Choroby wewnętrzne kardiologia	lekarz	seminaria
Marcin Protasiewicz	Dr hab. n. med	Choroby wewnętrzne kardiologia	lekarz	seminaria
Tomasz Witkowski	Dr hab. n. med	Choroby wewnętrzne kardiologia	lekarz	seminaria
Dariusz Biały	Dr hab. n. med	Choroby wewnętrzne kardiologia	lekarz	seminaria
Konrad Kaaz	Dr n. med	kardiologia	lekarz	seminaria
Małgorzata Kobusiak Prokopowicz	Dr n.med	Choroby wewnętrzne kardiologia	lekarz	seminaria
Magdalena Cielecka Prynda	Lek. med	Choroby wewnętrzne kardiologia w trakcie specjalizacji	lekarz	seminaria

Data opracowania sylabusu

Sylabus opracował(a)

Izabela Smoła

Monika Kukulska

I. Smoła dr. Izabela Smoła

10.07.2019

A. Hendrich
KATEDRA GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII
Pracownia ds. Studiów
prof. dr hab. Andrzej Hendrich

Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu
KATEDRA GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII
KLINIKA GASTROENTEROLOGII I HEPATOLOGII
Podpis kierownika jednostki prowadzącej zajęcia
E. Poniewierka
Elzbieta Poniewierka
prof. dr hab. Elzbieta Poniewierka

Podpis Dziekana właściwego wydziału

.....

[Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a stamp or footer]